

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/33/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116200044
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8116200044.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobkyne L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/X, XXX XX D., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, 810 00 Bratislava, o zaplatenie 3.452,09 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 11C/2/2016-43 zo dňa 20.05.2016 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (v ďalšom len „súd prvej inštancie“) uznesením č.k. 11C/2/2016-43 zo dňa 20.05.2016 konanie zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že účastníci nárok na náhradu trov konania nemajú.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 21.12.2015, súdu doručenou 04.01.2016, domáhala toho, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej 3.452,09 eura s príslušenstvom. Nakoľko v deň nariadeného pojednávania vo veci samej dňa 20.05.2016, pred jeho začatím, vzala žalobu v celom rozsahu späť, žiadajúc aby súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal s poukazom na jej sociálne pomery, konanie zastavil.

Rozhodnutie o zastavení konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 96 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 146 ods. 2, ustanovením §150 ods. 1 a ustanovením § 151 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 O.s.p.

Čo sa týka rozhodnutia o trovách konania, súd prvej inštancie uviedol, že bola to žalobkyňa, ktorá zavinila zastavenie konania späťvzatím žaloby, preto protistrana má nárok na náhradu trov konania. Skúmal však aj použitie ustanovenia § 151 ods. 1 O.s.p. a zistil, že sú splnené podmienky pre jeho aplikáciu. Podľa súdu v prejednávanej veci boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa, za ktoré považoval tú skutočnosť, že žalobkyňa poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 215 eur mesačne, pričom iný príjem nemá, manžel zarába okolo 700 eur mesačne, avšak spláca dva úvery, súhrnne vo výške 560 eur mesačne. Bývajú spoločne v byte u svokrovcov s tým, že oni platia za elektrinu, čo predstavuje okolo 50 eur mesačne, zároveň má vyživovaciú povinnosť k dvom maloletým deťom a má aj výdavky na lieky, keďže má mnohé zdravotné problémy, a to cukrovku, vysoký tlak, vysoký cholesterol a problémy s chrbticou.

Súd prvej inštancie uviedol, že takéto rozhodnutie sa mu javí ako najprimeranejšie a najspravodlivejšie.

2. Proti tomuto uzneseniu, len výroku, ktorým súd nepriznal náhradu trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný žiadajúc, aby odvolací súd rozhodnutie o trovách konania zmenil tak, že uloží žalobkyni zaplatiť mu náhradu trov konania vo výške 429,25 eura. Žalovaný uviedol, že konanie bolo zastavené na základe dispozičného návrhu žalobkyne. Žalobkyňa zavinila zastavenie konania a v zmysle rešpektovania zásady zodpovednosti za zavinenie vyjadrenej ustanovením § 146 ods. 2

veta prvá O.s.p. je povinná zaplatiť mu ako úspešnému účastníkovi v spore trovy konania. Žalovaný uviedol, že tento spor nevyvonal, len reagoval na nedôvodnú žalobu žalobkyne. Nedôvodnosť potvrdila samotná žalobkyňa späťvzatím žaloby s návrhom na zastavenie konania. Podľa žalovaného, súdom prvej inštancie deklarovaná zlá sociálnoekonomická situácia na strane žalobkyne, ktorá nedôvodný spor iniciovala a v konaní navyše bola právne zastúpená advokátom, nespĺňa požiadavku dostatočného dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi. Správnym zhodnotením veci a správnu aplikáciou právnych predpisov by súd prvej inštancie musel dospieť k záveru, že mu ako úspešnému účastníkovi konania vo vzťahu k žalobkyni prináleží náhrada trov právneho zastúpenia. Citoval rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 49/1993 a R 34/1982.

3. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) vychádzajúc z ustanovenia § 470 ods. 1 a ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého, ak nie je uvedené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Odvolaním nebol napadnutý výrok, ktorým súd prvej inštancie konanie zastavil. V tomto výroku rozhodnutie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť a nebolo oprávnením odvolacieho súdu v tomto odvolaní nenapadnutom výroku rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Čo sa týka odvolaním napadnutého výroku o trovách konania, rozhodujúcim odvolacím argumentom žalovaného bolo, že pre výnimočné nepriznanie náhrady trov jemu, ako úspešnej strane v spore, neboli splnené zákonné predpoklady. Žalobkyňa, právne zastúpená, iniciovala nedôvodný spor a jej zlá sociálnoekonomická situácia nespĺňa predpoklady výnimočnej aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. 5. Procesné predpisy, ktoré upravujú platenie a náhradu trov konania, treba vykladať v súlade s obsahom základného práva na súdnu ochranu vymedzeným v čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky. Pritom treba dbať na to, aby nikto, len z dôvodu, že uplatní svoje práva na súdnu ochranu, neutrpel oproti inému účastníkovi, a to bez zreteľa na jeho postavenie v konaní, materiálnu ujmu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I.ÚS/463/2012 z 12.12.2012, IV.ÚS/147/08 z 31.07.2008).

Pri rozhodovaní o tom, či sú splnené podmienky § 150 O.s.p., je potrebné, aby boli skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania preukázané, a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné. V opačnom prípade môže dôjsť pri rozhodovaní o náhrade trov konania k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nález II.ÚS/122/2009).

Odôvodnenie rozhodnutia, v ktorom je § 150 O.s.p. aplikovaný, má byť precízne, pričom sa ex lege vyžaduje, aby v tomto konaní boli bezpečne preukázané skutočnosti, na základe ktorých je toto ustanovenie aplikované (nález I.ÚS 248/2010 z 21.10.2010).

6. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa, právne zastúpená, realizovala dispozičný úkon smerujúci k späťvzatiu žaloby bezprostredne po tom, ako sa oboznámila s písomným vyjadrením žalovaného k žalobe, ktorou sa domáhala sumy finančného zadosťučinenia vo výške 3.452,09 eura s príslušenstvom. Išlo o úkon realizovaný pred začatím pojednávania, pre ktorý nebol potrebný súhlas žalovaného, v konaní tak neboli vykonané žiadne dôkazy, ani dôkaz výsluchom žalobkyne (záznam o tvrdeniach žalobkyne spôsobu vykonania dôkazu výsluchom strany sporu nezodpovedá), a len na základe jej tvrdení, ničím neverifikovaných, dospel súd prvej inštancie k záveru o existencii zlých sociálnych pomerov na strane žalobkyne a dôvodu pre aplikáciu v tom čase platného ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. Je tak zrejmé, že nemal vôbec preukázané podklady pre závery, ku ktorým dospel. Hranice sudcovskej úvahy sú pritom dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie účastníkovi, ktorý zastavenie konania nezavinil, pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za dôsledok, ktorým je zastavenie konania pre späťvzatie žaloby.

Pre tieto dôvody, ktoré uviedol, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým rozhodol o tom, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania, podľa §389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. V ďalšom konaní súd prvej inštancie znovu rozhodne o náhrade trov konania. V prípade opätovných úvah o tom, že pre nepriznanie náhrady trov konania môžu existovať osobitné dôvody, vezme zreteľ

na to, že pre takéto závery musí mať k dispozícii bezpečne preukázané podklady. Zreteľ vezme taktiež na to, že argumentácia dôvodmi hodnými osobitného zreteľa neslúži k zmierneniu majetkových rozdielov strán sporu, ale predovšetkým k riešeniu situácie, v ktorej nie je spravodlivé, aby ten, kto dôvodne uplatňoval svoje práva, mal nahradiť trovy protistrane, ako aj na to, vzhľadom na argument o úverom zaťažení manžela žalobkyne, že záväzkové vzťahy z úverových zmlúv vznikajú na základe slobodnej vôle a na takéto záväzky, ako uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 8Sžo/324/2009 z 01.07.2010, nie je možné pri rozhodovaní o náhrade trov prihladať, o to skôr, keď sa na ne nemôže prihladať ani pri oslobodení od súdnych poplatkov bez ohľadu na účel použitia takto získaných prostriedkov.

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z.z.)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.